

2024/1235

26.4.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) 2024/1235

ze dne 12. března 2024,

kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/126, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115, pokud jde o pravidla týkající se poměru pro standard dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) 1

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013⁽¹⁾, a zejména na čl. 13 odst. 3 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126⁽²⁾ stanoví pravidla týkající se poměru pro standard dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) 1. Uvedený standard vyžaduje zachovávání trvalých travních porostů na základě poměru trvalých travních porostů k zemědělské ploše ve srovnání s referenčním rokem 2018. Pokud se poměr trvalých travních porostů k zemědělské ploše ve srovnání s referenčním rokem 2018 sníží o více než 5 %, dotčený členský stát některým nebo všem zemědělcům, kteří disponují půdou, jež byla z trvalého travního porostu přeměněna na půdu určenou k jiným účelům, uloží povinnost obnovit plochy jako trvalé travní porosty nebo vyčlenit plochu trvalých travních porostů.
- (2) V zemědělských systémech některých členských států došlo ke strukturálním změnám, zejména kvůli poklesu stavů hospodářských zvířat a snížení počtu zemědělců se zaměřením na chov hospodářských zvířat. V důsledku toho se snížila potřeba krmiv pro hospodářská zvířata a zemědělci přesunuli svou výrobu z pěstování trav a bylinných píceňin na pěstování jiných plodin než těch, které jsou využívány pro krmení hospodářských zvířat. V případech, kdy došlo k takovým rozhodnutím, je pro zemědělce stále obtížnější plnit povinnost vyčleňování či obnovy ploch trvalých travních porostů a zároveň zachovat svou hospodářskou životaschopnost. Vzhledem k tomu, že k přechodu od chovu hospodářských zvířat k obdělávání orné půdy za účelem pěstování plodin jiných než využívaných pro krmení hospodářských zvířat došlo po roce 2018, mohly se výsledné strukturální změny zemědělských systémů (a s nimi související obtíže) plně projevit teprve nedávno.
- (3) S cílem zajistit rovné podmínky pro členské státy, jež jsou těmito strukturálními změnami dotčeny v různé míře, by proto členskými státy mělo být umožněno v programovém období 2023–2027 jednou upravit zmíněný referenční poměr, aby se zohlednilo snížení plochy trvalých travních porostů v důsledku strukturálních změn zemědělských systémů členských států od roku 2019. Aby se zajistilo, že tato úprava zůstane přiměřená a bude nadále v souladu s hlavním cílem standardu DZES 1, měla by být omezena na změny ploch trvalých travních porostů, k nimž došlo v důsledku strukturálních změn zemědělských systémů dotčeného členského státu. Pro zajištění soudržnosti při posuzování strukturálních změn zemědělských systémů a snížení plochy trvalých travních porostů by členské státy měly při tomto posuzování vycházet z nejnovějších dostupných údajů. Jako základ při posuzování by jim mělo sloužit období pěti po sobě jdoucích let začínající nejdříve v roce 2019.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/126 ze dne 7. prosince 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 o dodatečné požadavky na některé typy intervencí stanovené členskými státy v jejich strategických plánech SZP na období 2023 až 2027 podle uvedeného nařízení, jakož i pravidla týkající se poměru pro standard dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) 1 (Úř. věst. L 20, 31.1.2022, s. 52).

- (4) Zatímco referenční a roční poměr trvalých travních porostů se stanovují na základě ohlášených ploch s trvalými travními porosty, zkušenosti ukazují, že mohou existovat plochy s trvalými travními porosty, které nebyly v daném roce ohlášeny k přímým platbám a které jsou evidovány jako zemědělské plochy v systému evidence půdy (LPIS) zřízeném podle článku 68 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116^(*). Tyto neohlášené plochy s trvalými travními porosty přispívají stejnou měrou k zachování zásob uhlíku, což je hlavním cílem standardu DZES 1. Za účelem přiměřeného provádění standardu DZES 1, zejména pokud jde o povinnost obnovit plochy jako trvalé travní porosty nebo vyčlenit plochy s trvalými travními porosty, by členské státy měly mít možnost rozhodnout, že se uvedené povinnosti na úrovni zemědělského podniku uloží pouze tehdy, pokud potřeba obnovení ploch jako trvalých travních porostů nebo vyčlenění ploch s trvalými travními porosty v daném roce přesáhne plochu trvalých travních porostů, která je v systému LPIS evidována jako zemědělská plocha, avšak není v témže roce ohlášena k přímým platbám. Aby bylo zajištěno správné vyčíslení, měly by se zohlednit pouze neohlášené plochy s trvalými travními porosty, které jsou v systému LPIS nadále evidovány jako zemědělské plochy.
- (5) Pokud zemědělci upravili opuštěné plochy, aby na orné půdě mohli pěstovat plodiny, může se zvýšit celková zemědělská plocha, což může vést ke snížení ročního poměru trvalých travních porostů, které překročí hodnotu povolenou v rámci standardu DZES 1 stanovenou v příloze III nařízení (EU) 2021/2115. Jelikož by však tento pokles nebyl způsoben přeměnou ploch s trvalými travními porosty na půdy s jiným využitím, ale zvýšením celkové zemědělské plochy, měly by mít členské státy možnost rozhodnout, že na úrovni zemědělského podniku uloží povinnost obnovit nebo povinnost vyčlenit plochu s trvalými travními porosty, pouze pokud snížení poměru trvalých travních porostů v daném roce o více než 5 % na úrovni, na níž je zaveden standard DZES 1, není způsobeno zvýšením celkové zemědělské plochy.
- (6) Kromě toho by měla být stanovena výjimka z povinnosti uložit na úrovni zemědělského podniku povinnost obnovit plochu jako trvalé travní porosty nebo vyčlenit plochu s trvalými travními porosty v případech, kdy ke snížení poměru trvalých travních porostů překračujícímu prahovou hodnotu 5 % nedochází v důsledku přeměny ploch s trvalými travními porosty na zemědělskou půdu s jiným využitím, jako je orná půda nebo trvalé kultury.
- (7) Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/126 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.
- (8) Vzhledem k tomu, že pravidla stanovená tímto nařízením určují, zda musí být povinnost obnovit nebo povinnost vyčlenit plochu s trvalými travními porosty uložena na úrovni zemědělského podniku pro rok podání žádosti 2024, je důležité stanovit tato pravidla co nejdříve, aby zemědělci mohli náležitě plánovat a aby příslušné orgány mohly tato pravidla zohlednit. Toto nařízení by proto mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (9) Vzhledem k tomu, že rok podání žádosti 2024 začal dne 1. ledna 2024, měla by se ustanovení čl. 1 bodů 2 a 3 tohoto nařízení použít ode dne 1. ledna 2024, aby byla pro zemědělce i další příjemce, jichž se týká standard DZES 1, zajištěna právní jistota,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Změny nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/126

Článek 48 nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/126 se mění takto:

- (1) za odstavce 1 se vkládá se nový odstavec, který zní:

„1a. Pokud se plocha s trvalými travními porosty uvedená v odst. 1 druhém pododstavci písm. a) snížila v důsledku strukturálních změn zemědělských systémů členského státu způsobených významným snížením živočišné výroby, které vedlo k významnému snížení potřeby krmiv a pastvin pro hospodářská zvířata v uvedeném členském státě, může dotčený členský stát v programovém období 2023–2027 jednou upravit referenční poměr stanovený podle odstavce 1 s cílem zohlednit snížení plochy trvalých travních porostů.

(*) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187).

Úprava plochy trvalých travních porostů uvedená v prvním pododstavci odpovídá snížení plochy trvalých travních porostů, které lze přičíst strukturálním změnám zemědělských systémů na úrovni, na níž je v dotčeném členském státě zaveden standard DZES 1.

Členský stát posoudí snížení velikosti plochy trvalých travních porostů a strukturální změny zemědělských systémů na základě období pěti po sobě jdoucích let začínajícího nejdříve v roce 2019.“;

2) v odstavci 3 se doplňuje třetí pododstavec, který zní:

„Odchylně od ustanovení prvního pododstavce se členské státy mohou rozhodnout, že na úrovni zemědělského podniku uloží povinnost obnovit půdu jako trvalé travní porosty nebo vyčlenit plochu trvalých travních porostů pouze v těchto případech:

- a) pokud a v rozsahu, v jakém plocha, která má být v daném roce obnovena jako trvalé travní porosty nebo na níž mají být trvalé travní porosty vyčleněny, přesahuje plochu trvalých travních porostů evidovanou jako zemědělská plocha v systému evidence půdy podle článku 68 nařízení (EU) 2021/2116 a neohlášenou příjemci v daném roce za účelem získání podpory v souladu s typem intervence stanoveným v hlavě III kapitole II nařízení (EU) 2021/2115;
- b) pokud a v rozsahu, v jakém snížení poměru trvalých travních porostů v daném roce o více než 5 % na úrovni, na níž je zaveden standard DZES 1, není způsobeno zvýšením celkové zemědělské plochy ohlášené v témže roce.“;

3) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Ustanovení odst. 3 prvního pododstavce se nepoužije, pokud je snížení pod prahovou hodnotu 5 % výsledkem:

- a) přijatých závazků nebo povinností podle čl. 4 odst. 4 písm. b) a c) nařízení (EU) 2021/2115, v jejichž důsledku se na dotčených plochách přestala provozovat zemědělská činnost a které nezahrnují pěstování vánočních stromků nebo pěstování plodin či dřevin k výrobě energie, nebo
- b) přeměny plochy s trvalými travními porosty na půdu s jiným využitím, než je zemědělská činnost vymezená ve strategických plánech SZP, přičemž dotčená plocha již nepředstavuje zemědělskou plochu vymezenou ve strategických plánech SZP.“

Článek 2

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Ustanovení čl. 1 bodů 2 a 3 se použijí ode dne 1. ledna 2024.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 12. března 2024.

Za Komisi

předsedkyně

Ursula VON DER LEYEN